

der skal være for dette Arbejde, og jeg vil haabe, at alle Parter vil gaa til disse Forhandlinger uden forudfattede Meninger, og at de maa faa et lykkeligt Udfald, fordi det vil faa saa meget at sige i vort Forhold til vor Nabo Syd paa, og fordi Udviklingen af det nationale Spørgsmaal Syd for Grænsen saa meget paavirker Udviklingen Nord for den nye Grænse. Men det er klart, at vil man haabe at naa noget dér, maa man stille sig paa Kendsgerningernes Grund; og jeg vil gerne have Lov til her at nævne nogle enkelte Tal, der skulde belyse, hvordan det stod til i det danske Nordslesvig, da vi gik ind under Fremmedherredømmet, og hvordan Tallene taler vedrørende de Danske Syd for den nye Grænse.

Da vi gik ind under Fremmedherredømmet, vidste man intet som helst nøjagtigt om, hvor Grænsen mellem dansk og tysk egentlig gik. Der havde intet Valg fundet Sted paa den almindelige Valgrets Grund, man havde kun Formodninger at bygge paa. Ved Rigsdagsvalget i 1871 var der i det danske Nordslesvig 84 pCt. danske Stemmer. Det vil sige at over $\frac{4}{5}$ af Befolkningen var dansk, og det danske Element var saa stærkt, at der kun var tysk Flertal i et enkelt Landsogn, i en enkelt By og i et Par Flækker. Ellers var alt næsten ublandet dansk, og næsten fuldkommen dansk-talende. Hvordan taler Tallene saa Syd for den nuværende Grænse? Til Belysning deraf skal jeg nævne nogle Tal fra Rigsdagsvalget den 20. Februar 1921, det første Valg til den tyske Rigsdag, som de danske Syd for den nye Grænse har deltaget i. Ved dette Valg blev der i Flensborg By afgivet 3 669 danske Stemmer imod 23 343 tyske; der var altsaa 13,6 pCt. danske Stemmer. I Flensborg Amt blev der afgivet 633 danske Stemmer og 16 687 tyske, eller 3,7 pCt. danske Stemmer. I den sydlige Del af Tønder Amt blev der afgivet 288 danske Stemmer mod 11 687 tyske, eller 2,4 pCt. danske Stemmer. I Slesvig Amt blev der afgivet 41 danske Stemmer, i Husum Amt 15, i Eidersted ingen; i de tre Amter tilsammen stod altsaa 56 danske Stemmer overfor 48 873 tyske.

Det er Tallene. Hvor meget man vil bygge paa disse Tal, afhænger jo af, hvordan man overhovedet ser paa dette, men jeg synes i alt Fald, de er af en saadan Art, at de ikke kan vække alt for store nationale Forhaabninger. Og saa vil jeg gerne tilføje, at der yderligere findes den Forskel, at i det danske Nordslesvig var det den fast boende Landbefolkning, der var Bærer af det nationale Arbejde, men syd for

Grænsen er det væsentlig en stor By, Flensborg.

Men enten nu disse Tal er store eller smaa, synes jeg, at vi alle maa føle en Forpligtelse til at støtte det danske Syd for Grænsen, og at vi maa ønske at faa Arbejdet derfor ind i en god Gænge. Jeg vil derfor meget ønske, at det maa lykkes os at faa Statsbevillingen hertil givet i Enstemmighed, saaledes at det Arbejde, der gøres dernede, fortsat sker under Ansvar af alle danske Partier.

Jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse gerne oplæse et Par Ord, som A. D. Jørgensen skrev i Slutningen af sine „40 Fortællinger af Fædrelandets Historie“. Han var Grænselandssøn, født nede i Graasten, og denne Bog fandtes i den tyske Tid i saa godt som alle danske Hjem Syd for Grænsen. I denne Bog slutter han med at omtale Ulykken i 1864 og siger, at han ønsker, at den tunge Tilskikkelse, der i 1864 ramte os, maa være „til Styrkelse af Folkets bløde og svage Sind og til Udvikling af dets rige aandelige Evner.“ Og saa tilføjer han: „Vi kan ikke slippe det Haab, at det danske Sønderjyllands ulykkelige Skæbne en Gang maa formildes, at den Afgørelse, som mislykkedes i 1864, endnu maa kunne opnaas som en endelig Afslutning af dette Lands omskiftelige Historie. Den maa da kunne blive et Pant til varig Fred og god Forstaaelse mellem de beslægtede Folk Nord og Syd for den nationale Grænse, der er sat af Aarhundreders Udvikling, og som det ikke er vor Sag nu at gaa i Rette med.“ Jeg vil gerne stille disse Ord i Slutningen af min Tale. Jeg tror, at det ønske, A. D. Jørgensen her har udtalt, deles af mange Danske. Jeg vil ønske, at vi maa kunne løse de Opgaver, der flyder deraf: bevare et godt Forhold til vort sydlige Naboland og samtidig yde vore fraskilte Landsmænd al den Hjælp, som med Rimelighed kan kræves.

Sluttelig vil jeg blot sige dette. Naar man kommer herover, er der saa mange, baade Kolleger og andre, der spørger: Hvordan er I tilfredse dernede?, og jeg synes tidt, at der bag dette Spørgsmaal ligger et ønske om, at vi maa være godt tilfredse. De danske Regeringer, den danske Rigsdag og det danske Folk har taget imod os med aabne Arme, saaledes at vi virkelig har følt, at vi var Danmarks Søndagsbørn, og det er forstaaeligt, at de Danske herhjemme gerne vil have, at det skal gaa godt nede i det genvundne Land. Det er saa rimeligt, at det danske Folk, der rejser Genforenings-